

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΣΑΒΒΑΤΟ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Ενδεικτικές απαντήσεις

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- α.** Η λειτουργία της ουράς είναι γνωστή ως FIFO.
 - β.** Η έκφραση `word[a:b]` μας επιστρέφει το τμήμα της συμβολοσειράς ή της λίστας από το στοιχείο `word[a]` μέχρι και το στοιχείο `word[b]`.
 - γ.** Οι τοπικές μεταβλητές ισχύουν για το υποπρόγραμμα στο οποίο δηλώθηκαν.
 - δ.** Η ύπαρξη μίας κλάσης σημαίνει και την αυτόματη ύπαρξη ενός αντικειμένου αυτής της κλάσης.
 - ε.** Ο τελεστής `+` όταν εφαρμόζεται σε αντικείμενα τύπου `string`, έχει ως αποτέλεσμα τη συνένωσή τους σε μία συμβολοσειρά.

Μονάδες 10

Απάντηση:

α. ΣΩΣΤΟ	σελ. 145
β. ΛΑΘΟΣ (...το στοιχείο <code>word[b-1]</code> .)	σελ. 138
γ. ΣΩΣΤΟ	σελ. 113
δ. ΛΑΘΟΣ (...κλάσης δε σημαίνει...)	σελ. 197
ε. ΣΩΣΤΟ	σελ. 108

- A2.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς 1, 2, 3, 4, 5 από τη στήλη Α και, δίπλα, ένα από τα γράμματα α, β, γ, δ, ε, στ της στήλης Β, που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση. Σημειώνεται ότι ένα γράμμα από τη στήλη Β θα περισσέψει.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. pow(4,2)	α. True
2. divmod(2,5)	β. (0,2)
3. (5<2) or (4>=3)	γ. 16
4. not(7!=4+5) and (5>3)	δ. (2,0)
5. len('Python')	ε. False
	στ. 6

Μονάδες 15

Απάντηση:

1. γ	σελ. 39
2. β	σελ. 39
3. α	σελ. 33
4. ε	σελ. 33
5. στ	σελ. 127

ΘΕΜΑ Β

B1. Δίνεται συνάρτηση με όνομα CheckTax(A), η οποία δέχεται τη λίστα A και επιστρέφει την τιμή True, αν τα στοιχεία της είναι ταξινομημένα κατά αύξουσα σειρά, ή False σε κάθε άλλη περίπτωση.

```
def CheckTax(A):
```

```
    N = (1)
```

```
    f = True
```

```
    for j in range(1, (2)):
```

```
        if A[j] < (3) :
```

```
            f = (4)
```

```
    return (5)
```

Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς (1), (2), (3), (4) και (5), που αντιστοιχούν στα κενά του παραπάνω τμήματος προγράμματος και δίπλα σε κάθε αριθμό αυτό που πρέπει να συμπληρωθεί.

Μονάδες 10

Απάντηση:

(1) len(A)	(2) N	(3) A[j-1]	(4) False	(5) f	σελ. 77

B2. Δίνεται το παρακάτω τμήμα προγράμματος σε γλώσσα προγραμματισμού Python:

```
on=['MARIA', 'NIKOS', 'LAZAROS']  
on=['MANOLIS'] + on  
(1) print on  
on.pop()  
(2) print on  
on.insert(2, 'ADAM')  
(3) print on  
on.pop(1)  
(4) print on  
on=on+['ANNA']  
(5) print on
```

Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς (1), (2), (3), (4) και (5) που αντιστοιχούν στις εντολές print του παραπάνω τμήματος προγράμματος και δίπλα σε κάθε αριθμό το αποτέλεσμα που θα εμφανιστεί στην οθόνη κατά την εκτέλεσή του.

Μονάδες 10

Απάντηση:

- (1) ['MANOLIS', 'MARIA', 'NIKOS', 'LAZAROS']
- (2) ['MANOLIS', 'MARIA', 'NIKOS']
- (3) ['MANOLIS', 'MARIA', 'ADAM', 'NIKOS']
- (4) ['MANOLIS', 'ADAM', 'NIKOS']
- (5) ['MANOLIS', 'ADAM', 'NIKOS', 'ANNA']

σελ. 133

B3. Δίνεται το παρακάτω τμήμα προγράμματος σε γλώσσα προγραμματισμού Python:

```
i = 1  
while i <= 3:  
    j = 5.  
    while j >= 1:  
        print i, j  
        j = j - 1  
    i = i + 1
```

Να ξαναγράψετε στο τετράδιό σας το παραπάνω τμήμα προγράμματος, αντικαθιστώντας τις εντολές while με for, έτσι ώστε να εμφανίζεται το ίδιο αποτέλεσμα.

Μονάδες 5

Απάντηση:

```
for i in range(1,4):  
    for j in range(5,0,-1):  
        print i,j
```

ΘΕΜΑ Γ

Οι πέντε (5) κριτές ενός τηλεοπτικού διαγωνισμού τραγουδιού βαθμολογούν τους διαγωνιζόμενους που συμμετέχουν σε αυτόν, με βαθμολογία που κυμαίνεται από 1 έως 10 ακέραιες μονάδες. Η τελική βαθμολογία κάθε διαγωνιζόμενου προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των πέντε (5) κριτών.

Να αναπτύξετε πρόγραμμα σε γλώσσα προγραμματισμού Python το οποίο για κάθε διαγωνιζόμενο:

- Γ1. α)** Να διαβάζει το όνομα του διαγωνιζόμενου. (μον. 1)
- β)** Να διαβάζει τις βαθμολογίες των πέντε (5) κριτών. (μον. 3)
- γ)** Η εισαγωγή να τερματίζει, όταν δοθεί ως όνομα διαγωνιζόμενου η λέξη 'ΤΕΛΟΣ'. (μον. 3)

Σημείωση: Θεωρήστε ότι υπάρχει τουλάχιστον ένας (1) διαγωνιζόμενος.

Μονάδες 7

Γ2. Να υπολογίζει και να εμφανίζει την τελική βαθμολογία κάθε διαγωνιζόμενου.

Μονάδες 4

Γ3. Να γράφει σε αρχείο με όνομα 'results.txt' το όνομα του διαγωνιζόμενου, αν η τελική του βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από 7 μονάδες.

Μονάδες 6

Γ4. Να υπολογίζει και να εμφανίζει το ποσοστό των διαγωνιζόμενων που η τελική τους βαθμολογία είναι μικρότερη ή ίση από 7 μονάδες.

Μονάδες 8

Σημείωση: Δεν απαιτούνται έλεγχοι εγκυρότητας τιμών.

Απάντηση:

```
apotelesmata = open('results.txt','w')  
plithos = plithos7 = 0  
onoma = raw_input('Δώσε όνομα του διαγωνιζόμενου: ')  
while onoma != 'ΤΕΛΟΣ':  
    plithos += 1  
    synolo = 0  
    for i in range(1,6):  
        vathmos = int(input('Δώσε βαθμό '+str(i)+'ου κριτή από 1 έως 10: '))  
        synolo += vathmos  
    mesos_oros = synolo/5.0  
    print 'Τελική βαθμολογία του',onoma, mesos_oros  
    if mesos_oros > 7:  
        apotelesmata.write(onoma + '\n')  
    else:  
        plithos7 += 1  
        onoma = raw_input('Δώσε όνομα '+str(plithos+1)+'ου διαγωνιζόμενου ή ΤΕΛΟΣ: ')  
apotelesmata.close()  
pososto = 100.0*plithos7/plithos  
print 'Ποσοστό διαγωνιζόμενων με τελική βαθμολογία μικρότερη ή ίση από 7 μονάδες:',pososto,'%'
```

ΘΕΜΑ Δ

Ένας εκδοτικός οίκος επιθυμεί να μελετήσει την εμπορική πορεία των σαράντα (40) βιβλίων που διαθέτει. Για τον σκοπό αυτό θα καταγράψει για κάθε βιβλίο τον τίτλο του καθώς και τον αριθμό των πωλήσεων του, κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους.

Να αναπτύξετε πρόγραμμα σε γλώσσα προγραμματισμού Python το οποίο:

- Δ1. α)** Να διαβάζει τον τίτλο κάθε βιβλίου και να τον καταχωρίζει σε μία λίστα με όνομα TITLES. (μον. 2)
- β)** Να διαβάζει τον αριθμό πωλήσεων του κάθε βιβλίου κάνοντας έλεγχο εγκυρότητας, ώστε ο αριθμός των πωλήσεων να είναι μη αρνητικός και να τον καταχωρίζει σε μία λίστα με όνομα SALES. (μον. 4)

Μονάδες 6

Δ2. Να υπολογίζει και να εμφανίζει:

- α) τις συνολικές πωλήσεις όλων των βιβλίων. (μον. 3)
- β) τον μέσο όρο των πωλήσεων όλων των βιβλίων. (μον. 1)

Μονάδες 4

Δ3. Να καλεί συνάρτηση με όνομα MEGISTOS(), η οποία θα δέχεται τη λίστα SALES και τη λίστα TITLES, θα υπολογίζει και θα επιστρέφει τον τίτλο του βιβλίου με τις περισσότερες πωλήσεις και στη συνέχεια θα τον εμφανίζει με το μήνυμα “Ο τίτλος του βιβλίου με τις περισσότερες πωλήσεις είναι”.

Σημείωση: Θεωρήστε ότι υπάρχει ένας μόνο τίτλος βιβλίου με μέγιστο αριθμό πωλήσεων.

Μονάδες 9

Δ4. Να ταξινομεί τη λίστα TITLES σε αλφαβητική σειρά με χρήση του αλγορίθμου ταξινόμησης ευθείας ανταλλαγής (φουσαλίδα - bubble sort), αναδιατάσσοντας συγχρόνως τη λίστα SALES. Στο τέλος, να εμφανίζει τις λίστες TITLES και SALES.

Μονάδες 6

Επισημάνσεις για τα θέματα Γ και Δ

Στην Python η ομάδα εντολών, η οποία εκτελείται μέσα σε μία δομή (επιλογής, επανάληψης, συνάρτησης, κ.λπ.), καθορίζεται ως ένα μπλοκ εντολών με τη χρήση μίας ίδιας εσοχής σε σχέση με την αρχική γραμμή της δομής. Για να είναι εμφανής η ύπαρξη της ίδιας εσοχής, **προτείνεται** οι μαθητές στο γραπτό τους να σημειώνουν τις εντολές που ανήκουν στο ίδιο μπλοκ με μία κάθετη γραμμή μπροστά από αυτές. Παράδειγμα:

```
while x<4:
    b=b+1
    a=a*x
    print a, x
    if b%2 == 0:
        x=x+1
print x
print b
```

Απάντηση:

```
def MEGISTOS (SALE, TITLE):
    maxSALE = -1
    N = len(SALE)
    for i in range (N):
        if SALE[i] > maxSALE:
            maxSALE = SALE[i]
            maxTITLE = TITLE[i]
    return maxTITLE
TITLES = []
SALES = []
synolo = 0
for i in range(1,41):
    titlos = raw_input('Δώσε τίτλο '+str(i)+'ου βιβλίου: ')
    TITLES.append(titlos)
    poliseis = int(input('Δώσε αριθμό πωλήσεων '+str(i)+'ου βιβλίου: '))
    while poliseis < 0:
        poliseis = int(input('Δώσε μη αρνητικό αριθμό πωλήσεων '+str(i)+'ου βιβλίου: '))
    SALES.append(poliseis)
    synolo += poliseis
mesos_oros = synolo/40.0
print 'Συνολικές πωλήσεις όλων των βιβλίων:', synolo, 'με μέσο όρο πωλήσεων:', mesos_oros
maxTITLOS = MEGISTOS (SALES, TITLES)
print 'Ο τίτλος του βιβλίου με τις περισσότερες πωλήσεις είναι:', maxTITLOS
N = len(TITLES)
for i in range(N-1):
    for j in range(N-1,i,-1):
        if TITLES[j] < TITLES[j-1]:
            TITLES[j], TITLES[j-1] = TITLES[j-1], TITLES[j]
            SALES[j], SALES[j-1] = SALES[j-1], SALES[j]
print 'ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ ΒΙΒΛΙΩΝ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ:'
for i in range (N):
    print TITLES[i], '- ', SALES[i]
```